

Aylık Enerji Bülteni

TSKB Ekonomik Araştırmalar

Mart 2022 #46

Can Hakyemez

hakyemez@tskb.com.tr

15 Nisan 2022

Elektrikte azami uzlaştırma fiyatı kararı yayımlandı

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) 18 Mart 2022 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Kaynak Bazında Destekleme Bedelinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar" başlıklı düzenlemesine göre, kaynak bazında elektrik üretim maliyetleri göz önüne alınarak her bir kaynak türü için ayrı olarak "azami uzlaştırma fiyatı" belirlenmesine karar verildi. Bu çerçevede, 30 Mart tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Usul ve Esaslar'a göre, Gün Öncesi Piyasası genelinde uygulanacak olan azami fiyat limiti güncellendi ve kaynak bazında azami uzlaştırma fiyatları (AUF) belirlendi.

Düzenlemeye göre, uygulama Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması (YEKDEM) kapsamında olmayan ve Elektrik Üretim A.Ş. (EÜAŞ) portföyünün dışında yer alan lisanslı elektrik üretim tesislerini kapsıyor. Daha düşük maliyete sahip kaynaklar belirlenmiş olan AUF ile piyasa takas fiyatı ya da ikili anlaşma fiyatı arasındaki farkı sistem işletmecisine geri öderken, ödenen miktar destekleme bedeli olarak toplanacak. Her ay toplanan bu destekleme bedeli ihtiyaç olması durumunda öncelikle olası arz sıkıntılarının önüne geçebilmek amacıyla maliyeti yüksek üretim tesisi sahiplerine üretim destekleme tutarı olarak yansıtılırken, kalan destekleme bedeli tutarı görevli tedarik şirketlerine dağıtılacak.

2022 yılı Nisan ayı için AUF, megavatsaat (MWh) başına ithal kömür, doğal gaz, fuel oil, nafta, sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) ve motorin kaynaklarını kullanan santraller için 2.500 TL, diğer kaynakları kullanan santraller için ise 1.200 TL olarak belirlendi. Bu fiyatlara karşılık Gün Öncesi ve Dengeleme Güç Piyasası için genel olarak uygulanacak fiyat azami limiti 2.500 TL/MWh'ye artırıldı. Belirlenen bu azami fiyatlar 1 Nisan tarihinden itibaren 6 ay boyunca geçerli olacak. Aylık azami uzlaştırma fiyatı Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) oranı, dolar kuru, yakıt maliyetleri ve iletim tarifelerine göre belirlenecek.

28,36 TWh	1.670,85 TL/MWh
Mart Üretimi	Ortalama PTF

-%0,01

Mart ayında günlük ortalama elektrik üretimi bir önceki aya göre %0,01 azalırken önceki yılın aynı ayına göre %1,3 artış gösterdi.

Haberin detayı için [tıklayın](#).

%19

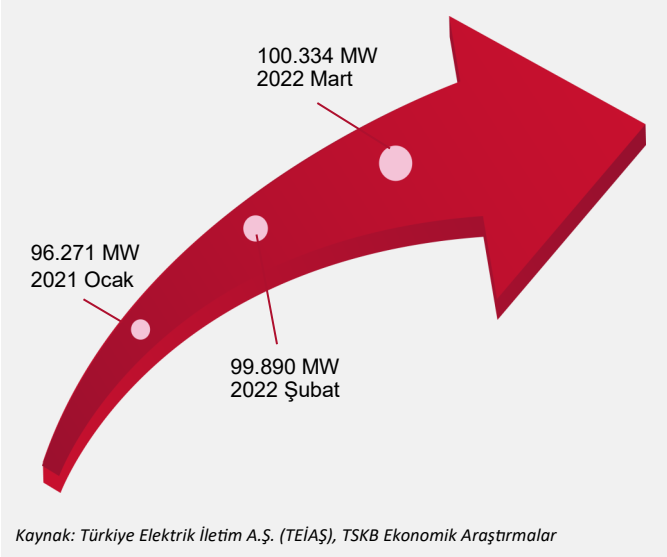
Mart ayında PTF bir önceki aya göre %19 ve bir önceki yılın aynı ayına göre %436,5'lik artış kaydetti.

Haberin detayı için [tıklayın](#).

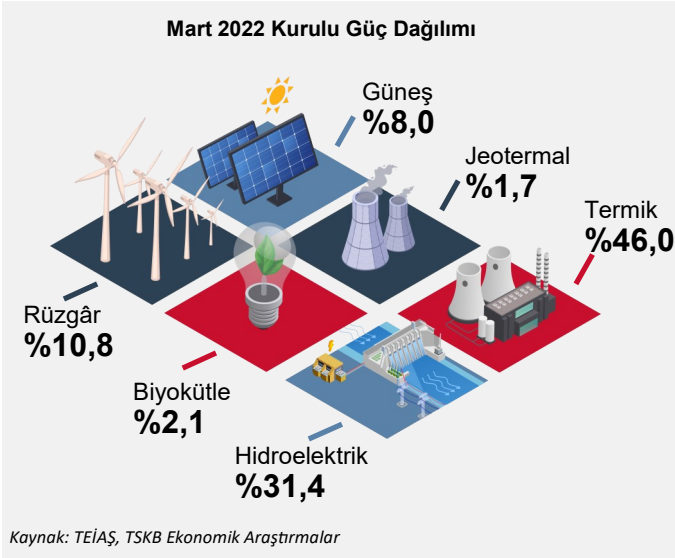

Kurulu Güç Analizi

2021 yılı Ocak ayı sonunda 96.271 megavat (MW) seviyesine ulaşmış olan Türkiye toplam kurulu gücü, 2022 yılı Mart ayı sonunda 100.334 MW oldu. Mart ayında doğal gaz ve çok yakıtlılar santrallerinin toplam net kurulu gücünde bir önceki aya göre 101,8 MW artış gerçekleşti. Mart ayında güneş enerjisi santrallerinin toplam net kurulu gücünde 75,6 MW ve rüzgâr enerjisi santrallerinin toplam net kurulu gücünde 150,5 MW'lik artış kaydedildi.

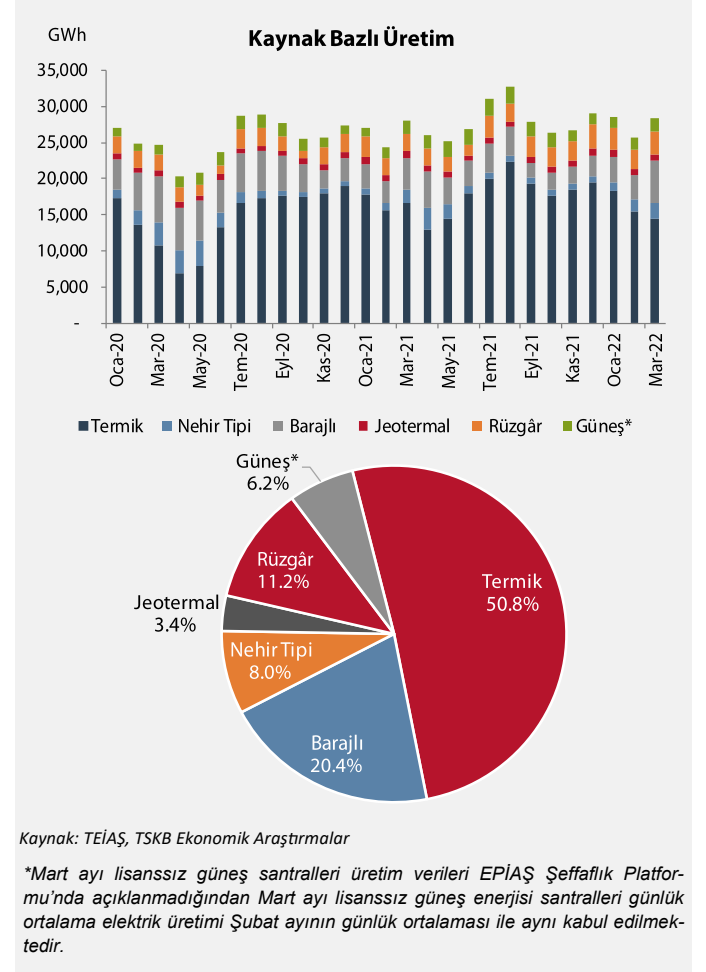

Mart ayında devrede olan santrallerin %54'ünü yenilenebilir kaynaklardan elektrik üreten santraller oluşturdu. Böylece yenilenebilir kaynakların oranı %54 seviyesinde kalmaya devam etti. Hidroelektrik santraller, Türkiye toplam elektrik kurulu gücünün %31,4'ünü temsil ederken, rüzgâr ve güneş enerjisi santrallerinin toplam kurulu güçteki payları %18,8 seviyesinde gerçekleşti.

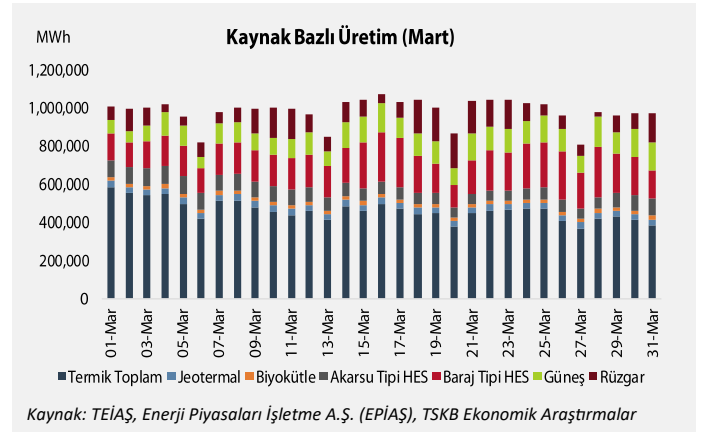
Elektrik Üretimi Analizi

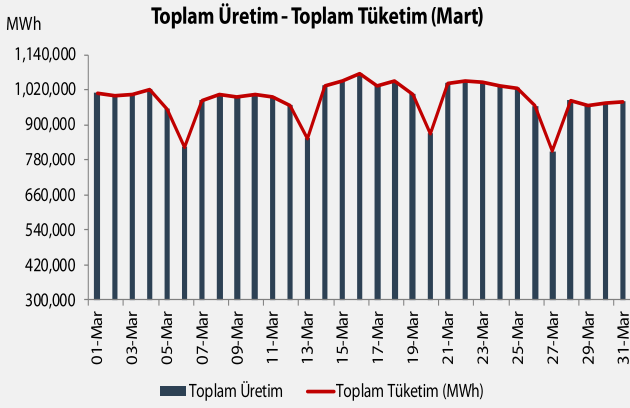
Şubat ayında yaklaşık 25,62 teravatsaat (TWh) olan toplam elektrik üretimi, Mart ayında 28,36 TWh olarak gerçekleşti. Şubat ayında gerçekleşen ortalama günlük elektrik üretimi ile karşılaştırıldığında Mart ayında gerçekleşen ortalama günlük elektrik üretiminde %0,01'lik bir azalma gözlemlendi. Geçen yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında ise günlük ortalama elektrik üretiminin %1,3 oranında arttığını görüyoruz.

Şubat ayında üretilen elektriğin %60,5'ini sağlayan termik santraller, Mart ayında toplam elektriğin %50,8'ini karşıladı. Bir önceki ay %19,6'lık bir paya sahip olan hidroelektrik santraller, Mart ayında toplam üretilen elektriğin %28,3'ünü üretti. Mart ayında rüzgâr enerjisi santrallerinden üretilen elektrik miktarının payı bir önceki aya göre 0,9 yüzde puan artarak %11,2 oldu.

2021 yılı ortalaması %36,0 olan yenilenebilir enerji santrallerinin elektrik üretimindeki payı, 2022 yılının üçüncü ayında %49,2 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde, baraj tipi hidroelektrik santraller toplam üretimin %20,4'üne katkıda bulunurken, güneş enerjisi santralleri toplam üretimin %6,2'sini karşıladı.

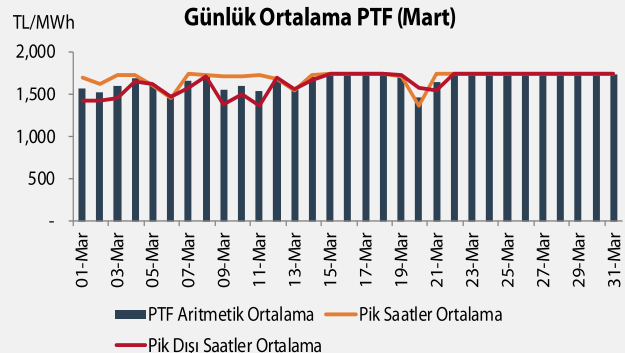
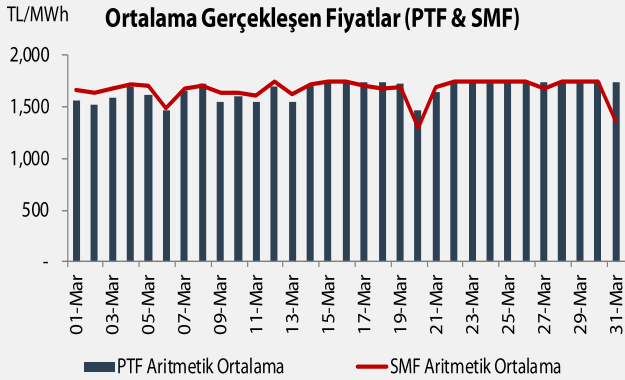
Kaynak: TEİAŞ, EPIAŞ, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Mart ayında lisanslı santrallerin ortalama günlük elektrik üretim miktarı 988.649 MWh olarak gerçekleşti. Mart ayı içerisinde lisanslı santrallerden gerçekleşen en yüksek üretim 16 Mart Çarşamba günü 1.076.373 MWh olarak kaydedilirken aynı dönemde lisanslı santrallerden gerçekleşen en düşük üretim 809.446 MWh ile 27 Mart Pazar günü oldu.

Aynı dönemde ortalama günlük elektrik tüketimi 987.607 MWh olarak gerçekleşti. Yılın üçüncü ayında en yüksek tüketim 1.075.550 MWh ile 16 Mart Çarşamba günü gerçekleşirken en düşük elektrik tüketimi 809.902 MWh ile 27 Mart Pazar günü kaydedildi.

Elektrik Fiyat Analizi

Mart ayı içerisinde günlük ortalama piyasa takas fiyatı (PTF) ve sistem marjinal fiyatı (SMF) 1.295 TL/MWh ve 1.745 TL/MWh aralığında gerçekleşti. Mart ayı PTF ortalaması 1.670,85 TL/MWh iken aynı dönemde SMF ortalaması 1.296,87 TL/MWh oldu. En düşük ortalama PTF değeri 1.466,32 TL/MWh ile 6 Mart Pazar günü olurken en düşük ortalama SMF değeri 909,47 TL/MWh ile 20 Mart Pazar gerçekleşti.

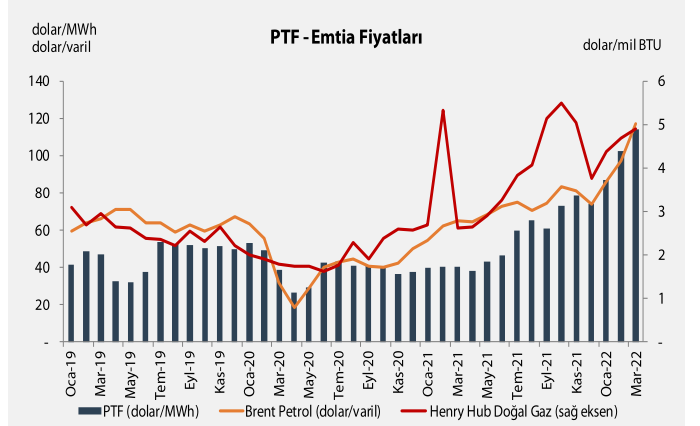

Kaynak: EPIAŞ, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Saatlik veriler incelendiğinde, Mart ayında PTF toplam 481 saat ve SMF toplam 568 saat, belirlenmiş en yüksek fiyat olan 1.745 TL/MWh olarak gerçekleşti. PTF, 15-16 Mart ve 22-31 Mart dönemlerinde tüm saatlerde azami limitte işlem gördü.

Mart ayı için günlük PTF analizi yapıldığında pik saatler ortalaması (08.00-20.00 aralığı) günlük ortalama değerden %1,8 oranında daha yüksek gerçekleşti ve 1.701,65 TL/MWh oldu. En yüksek pik saatler ortalaması olan 1.745,00 TL/MWh ay içerisinde 15 gün kaydedilirken, en düşük pik saatler ortalaması olan 1.396,17 TL/MWh ise 20 Mart Pazar günü gerçekleşti.

Aynı dönemde pik dışı saatler ortalaması (20.00-08.00 aralığı) 1.640,04 TL/MWh oldu. En yüksek pik dışı saatler ortalaması 1.745,00 TL/MWh ile 12 gün gerçekleşirken, en düşük pik dışı saatler ortalaması 1.361,08 TL/MWh ile 11 Şubat Cuma günü kaydedildi.

Kaynak: EPIAŞ, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), TSKB Ekonomik Araştırmalar

Şubat ayı PTF ortalaması 102,93 dolar/MWh olarak kaydedilirken Mart ayında ortalama PTF 114,51 dolar/MWh'ye yükseldi. Bir önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında dolar bazlı PTF'nin %181 yukarıda olduğu görüldü.

Ortalama Emtia Fiyatları

Şubat ayında ortalama 97,13 dolar olarak gerçekleşen Brent petrolün varil fiyatı Mart ayında aylık bazda %20,7'lik artış ile 117,25 dolar seviyesine yükseldi. Gerçekleşen bu ortalama fiyatın bir önceki yılın aynı dönemine göre %79,3 yukarıda gerçekleşti.

Şubat ayı ortalaması 4,69 dolar/mmbtu olan Henry Hub doğal gaz kontrat fiyatı aylık bazda %4,5 oranında arttı ve Mart ayında ortalama 4,90 dolar/mmbtu oldu. Bir önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında 2022 yılı Mart ayında %87'lik bir artış izlendi.

Sektör Haberleri

Yurt İçinden Haberler

- **Şubat ayında 617 projeye yatırım teşvik belgesi düzenlendi.** Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından açıklanan Şubat ayı listesine göre, belge alan projelerin yatırım tutarı 17,74 milyar TL olarak hesaplandı. Şubat ayında en yüksek tutarlı teşvik belgesi, 2,1 milyar TL ile Yatağan Termik Enerji Üretim A.Ş.'nin yatırımı için düzenlendi. Firma, Muğla'ya taş kömürü madenciliği için yatırım yapacak. (28 Mart 2022)

- **Elektrik Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nde değişiklik yapıldı.** Resmi Gazete'de yayımlanan değişikliğe göre, arz güvenliği gerekçesiyle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) tarafından talep edilmesi durumunda, Kurul tarafından belirlenecek süre boyunca ve ilgili Kurul kararında belirtilen esaslar çerçevesinde, üretim tesisleri tarafından anlaşma gücünün üzerinde sisteme elektrik enerjisi verilebilecek. (22 Mart 2022)

- **Kamuda enerji tasarrufu ödeme hesabında değişikliğe gidildi.** Resmi Gazete'de yayımlanan "Kamuda Enerji Performans Sözleşmelerinin Uygulanmasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ"e göre, şartnamede birim enerji fiyatları için yıllık bazda uygulanacak enflasyon oranı Tüketici Fiyat Endeksi'nde meydana gelen son 15 yıla ait yıllık ortalama fiyat artış oranını aşmamak şartıyla belirlenecek. Enerji üretimine yönelik önlemler olması durumunda, birim enerji fiyatı ve/veya enflasyon oranı tanımlanabileceği gibi isteğe göre şartnamede EPDK tarafından yayınlanan birim fiyatları esas alan fiyat farkı mekanizması da tanımlanabilecektir. (21 Mart 2022)

- **EPDK, Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) "Acil Eylem Planı"nı uygulamaya soktu.** EPDK'den yapılan açıklamada, Ulusal Stok Komisyonu'nun kararı kapsamında kurum tarafından rafinerici ve akaryakıt dağıtıcı lisansı sahiplerinin tutmakla

yükümlü olduğu zorunlu petrol stokunun 14-31 Mart arasında %7, 1-12 Nisan arasında %6'sına denk gelen miktarının piyasa faaliyetlerine konu edilebileceği kaydedildi. Bununla birlikte, 13 Nisan 2022 itibarıyla ilgili lisans sahiplerinin bu karar öncesindeki asgari zorunlu petrol stoku miktarını sağlamalarına ilişkin yükümlülüklerinin devamına karar verildi. (15 Mart 2022)

- **10 kilovata (kW) kadar olan güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisleri için azami kurulu güç sınırı 25 kW'a çıkarıldı.** Resmi Gazete'de yayımlanan EPDK kararına göre, "10 Kilovata Kadar Güneş Enerjisine Dayalı Elektrik Üretim Tesisleri için Usul ve Esaslar"ın adı da "25 Kilovata Kadar Güneş Enerjisine Dayalı Elektrik Üretim Tesisleri için Usul ve Esaslar" olarak değiştirildi. (14 Mart 2022)

- **Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları Güneş Enerjisi Santralleri-4 (YEKA GES-4) yarışmalarının tavan fiyatı kWh başına 95 kuruşa yükseltildi.** ETKB'den yapılan açıklamaya göre, açık eksiltme usulüne göre yapılacak YEKA GES-4 yarışmalarında daha önce kWh başına 40 kuruş olarak belirlenen tavan fiyat da 95 kuruş olarak revize edildi. Yapılan değişiklikle, birim elektrik enerjisi alım fiyatı üzerine üç ayda bir uygulanacak olan eskalasyon formülündeki ağırlıklar değiştirildi. Buna göre %26 ağırlığı olan TÜFE ve ÜFE'nin ağırlıkları sırasıyla %15 ve %25'e indirilirken, %24 olan dolar ve euro kuru ağırlığı %30'a çıkarıldı. Ayrıca, YEKA GES-4 yarışmaları kapsamında Niğde'nin Bor ilçesi sınırları içerisinde yer alan Bor YEKA için yapılacak Bor-1, Bor-2 ve Bor-3 yarışmalarına ilişkin başvurular, 30 Mart 2022 tarihinde alınacak. (14 Mart 2022)

- **Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.'nin (BOTAŞ) iletim şebekesi yatırım tutarı toplamı onaylandı.** Resmi Gazete'de yayımlanan EPDK kararına göre, BOTAŞ'ın 2022 iletim şebekesi yatırımları tutarı toplamı 2,59 milyar TL olarak onaylandı. Onaylanan bu tutara transit doğal gaz iletiminin de dahil olduğu

belirtili. (14 Mart 2022)

- EÜAŞ'ye ait Tekirdağ Doğal Gaz kombine Çevrim A ve B santralleri özelleştirme kapsamına alındı. Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı kararlarına göre, her iki santral ve santrallere ait taşınmazlar varlık satış yöntemiyle, devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan kara ve deniz alanları ise işletme hakkının verilmesi yöntemiyle özelleştirilecek. Özelleştirmenin 31 Aralık 2025 tarihine kadar gerçekleştirilmesi hedefleniyor. Tekirdağ Doğal Gaz Kombine Çevrim A ve B Santralleri'nin kurulu güçleri sırasıyla 480 MW ve 478 MW. (10 Mart 2022)

- EÜAŞ özel şirketlerden elektrik tedarik edecek. EÜAŞ, 1 Nisan 2022 – 31 Aralık 2025 döneminde ikili anlaşmalarla yerli kömür, ithal kömür, doğal gaz ve yenilenebilir enerji santrallerinden elektrik tedarik edecek. EÜAŞ tarafından yapılan duyuruya göre, yıl boyu baz yük dağılımıyla yerli kömür santrallerinden 150 milyar kWh'ye, ithal kömür santrallerinden 44 milyar kWh'ye, doğal gaz santrallerinden 44 milyar kWh'ye ve yenilenebilir enerji santrallerinden 17,5 milyar kWh'ye kadar elektrik satın alabilecek. Duyuruda ayrıca, çeyrek dönem baz yük dağılımıyla yenilenebilir enerji santrallerinden 26 milyar kWh'ye kadar elektrik satın alınabileceği belirtiliyor. (09 Mart 2022)

- Sanayi ve tarımsal amaçlı tesisler sözleşme güçlerinin iki katına kadar lisanssız santral kurabilecekler. Elektrik Piyasası Kanunu'nda yapılan değişikliğe ilişkin kanun teklifi TBMM Genel Kurulu'nda kabul edildi. Kanun teklifi ile belediyelere ve bunların bağlı kuruluşlara, sanayi tesislerine ve tarımsal sulama amaçlı tesislere bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücünün iki katına kadar lisanssız yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesisi kurabilme imkânı getirildi. Kanun teklifi ile sulama birliklerinin lisanssız elektrik üretimi mevzuatı kapsamında doğrudan yenilenebilir enerji yatırımı yapmalarının önü açıldı. (07 Mart 2022)

- EPDK, rüzgâr ve güneş için 2.787 MW'lik yeni kapasite tahsis etti. EPDK Başkanı Mustafa Yılmaz, Anadolu Ajansı'na yapmış olduğu açıklamada 2.787 MW'lik yeni kapasite tahsis sürecini tamamladıklarını ve iki yıl içerisinde 5 milyar dolarlık yenilenebilir enerji yatırımının hayata geçirilebileceğini ifade etti. Başkan Yılmaz, bu kapasitenin YEKA RES-3 ve YEKA GES-5 kapsamında duyurulan bağlantı kapasitelerinin revize edilmesinin ardından açığa çıktığını sözlerine ekledi. (07 Mart 2022)

- Doğal gazda elektrik üretim amaçlı tarifede %18,3 artış gerçekleşti. BOTAŞ'ın yayımladığı Mart ayına ilişkin tarife tablosuna göre, konut ve sanayi aboneleri için doğal gaz dağıtım şirketlerine Mart ayında uygulayacağı satış fiyatı sabit kalarak 1.000 metreküp doğal gaz için sırasıyla 1.860 TL ve 6.300 TL olarak kaydedildi. Doğal gaz santrallerinin tarifesi ise %18,3 artışla 1.000 metreküp doğal gaz için 7.450 TL'ye çıktı. (01 Mart 2022)

- Meskenlerdeki düşük tarife sınırı günlük 8 kWh'ye yükseltildi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan kabine toplantısının ardından yaptığı açıklamada, meskenler ile tarımsal sulamada kullanılan elektriğin KDV'sinin %18'den %8'e düşürüldüğünü söyledi. Ayrıca, meskenlerde uygulanmakta olan düşük tarife sınırının da günlük 8 kWh'ye yükseltildiğini belirtti. Ticarethane statüsündeki elektrik abonelerinde de kademeli tarifeye geçileceğini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, ticarethane kapsamındaki elektrik abonelerinin birinci kademe limitinin günlük

30 kWh olacağını ve bu miktara kadar olan elektrik tüketiminde %25 indirim uygulanacağını ifade etti. Söz konusu fiyatlar ve oranlar, 1 Mart itibarıyla geçerli olacak. (01 Mart 2022)

Yurt Dışından Haberler

- 2021 yılında temiz enerji kaynakları toplam elektrik üretiminin %38'ini karşıladı. Ember tarafından yayımlanan "Küresel Elektrik Görünümü" raporuna göre, küresel elektrik üretiminin %38'i temiz enerji kaynaklarından ve %36'sı kömürden sağlandı. Bir önceki yıla göre güneş enerjisi üretimi %23 ve rüzgâr enerjisi üretimi %14 artarak, 2021 yılı toplam elektrik üretiminin %10'undan fazla üretim gerçekleştirdiler. Rapora göre, küresel ısınmayı 1,5 derecede tutan bir yolda olmak için, rüzgâr ve güneş enerjisinin 2030'a kadar her yıl %20'lik yıllık bileşik büyüme oranlarını sürdürmesi gerekiyor. (31 Mart 2022)

- Dünyadaki şehirlerin %97'sinin ortalama hava kirliliği seviyesi Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) belirlediği hava kalitesi yönergelerinden daha fazla. IQAir tarafından yayımlanan rapora göre, çalışmaya konu olan 6.475 şehirden sadece 222'si DSÖ'nün standardını karşılayan ortalama hava kalitesine sahip. İskandinav ülkeleri, Avustralya, Kanada, Japonya ve Birleşik Krallık, hava kalitesi açısından en iyi ülkeler arasında yer alırken, Hindistan, Pakistan ve Bangladeş en kötü hava kalitesine sahip ülkeler arasında oldu. Ancak bu ülkelerin hiçbiri DSÖ'nün temiz hava kalitesi standartlarına erişemedi. Ülke bazlı analizlere göre, ABD'de 2021 yılında 2020 yılına göre hava kirliliğinin arttığı görülürken, Çin'de 2021 yılında bir önceki yıla göre hava kirliliğinin azaldığı kaydedildi. Ortalama PM2,5 konsantrasyonlarının karşılaştırıldığı raporda, Türkiye 2021 yılında ortalama PM2,5 konsantrasyonunda %7'lik bir artış gösterdi ve 117 ülke arasında 46. sırada yer aldı. (24 Mart 2022)

- IEA, 2022 yılına ilişkin petrol talebini aşağı yönlü revize etti. IEA, Şubat ayına ilişkin "Petrol Piyasası Raporu"nda 2022 yılına ilişkin küresel günlük petrol talebini 950 bin varil azaltarak yaklaşık 99,7 milyon varil olarak tahmin etti. Ocak ayına ilişkin raporda 2022 yılı günlük petrol talebi tahmini yaklaşık 100,6 milyon varil seviyesindeydi. (17 Mart 2022)

- Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC), 2022 yılına ilişkin günlük petrol talebi tahminini 100 bin varil artırdı. Mart ayına ilişkin "Aylık Petrol Piyasası" raporuna göre, 2022 yılı

günlük küresel petrol talebi 2021 yılı günlük petrol talebine göre 4,15 milyon varil artarak 100,9 milyon varil olarak tahmin edildi. Şubat ayına ilişkin raporda 2022 yılına ilişkin günlük petrol talebi tahmini 100,8 milyon varil olarak gerçekleşmişti. (16 Mart 2022)

- **Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), OPEC+ anlaşmasına ve mevcut aylık üretim ayarlama mekanizmasına bağlı olduğunu açıkladı.** BAE Enerji Bakanı'nın açıklamasına göre, BAE Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) ve Rusya'nın da dahil olduğu OPEC dışı petrol üreticilerinden oluşan OPEC+ grubunun anlaşmasına ve mevcut aylık üretim ayarlama mekanizmasına bağlı olduğunu açıkladı. (11 Mart 2022)

- **ABD Enerji Enformasyon İdaresi (EIA) ham petrol fiyat tahminini artırdı.** EIA'nın Mart ayına ilişkin "Kısa Dönem Enerji Görünümü Raporu"nda, ham petrol varil fiyatı 2022 yılı ortalaması Brent petrol için 105,92 dolar olarak tahmin edilirken WTI için bu rakam 101,17 dolara yükseldi. Şubat ayına ilişkin raporda 2022 yılı ortalama varil fiyatları Brent petrol için 82,87 dolar ve WTI türü için 79,35 dolar olarak tahmin edilmişti. Rapora göre, 2023 yılında ise ham petrolün ortalama varil fiyatının Brent petrol için 88,98 dolara, WTI için 84,98 dolara gerilemesi bekleniyor. (10 Mart 2022)

- **Avrupa Birliği (AB), Rus doğal gazına bağımlılığını azaltma planını açıkladı.** Açıklanan plana göre, AB üyesi ülkeler sıvılaştırılmış doğal gaz tedariklerini artırırken doğal gaz depolarını 1 Ekim'e kadar en az %90 oranında doldurmayı hedefleyecek. Boru hatlarıyla doğal gaz tedariki için Rusya dışında ülkelerden faydalanılacak ve ortak doğal gaz alım operasyonları düzenlenecek. Bununla birlikte, hidrojen ve biyometan gibi alternatif enerji kaynaklarına yatırım yapılacak. Fosil yakıtlara bağımlılığı azaltmak ve hanelerde enerji verimliliğini artırmak için daha çok güneş panelleri ve ısı pompaları kullanılacak. Ayrıca, yenilenebilir enerji ve altyapı yatırımlarının izin süreçleri kısaltılacak. (09 Mart 2022)

- **AB, bir yıl içinde Rus doğal gazına bağımlılığını üçte bir oranında azaltabilir.** IEA'nın yayınladığı "AB'nin Rus Gazına Bağımlılığını Azaltmak için 10 Maddelik Planı" raporunda, Rusya ile herhangi bir yeni doğal gaz sözleşmesi imzalanmaması, Rus doğal gazı dışında bir yıl içinde 30 milyar metreküp (bcm) doğal gaz sağlayabilecek alternatif kaynakların artırılması ve doğal gaz depolama sisteminin güçlendirilmesi öne çıkıyor. Rapora göre, güneş ve rüzgâr enerjisi projelerinin kurulumunun hızlandırılarak doğal gaz tüketiminin bir yıl içinde 6 bcm azaltılması mümkün iken, biyoenerji ve nükleer enerji üretiminin artırılarak 13 bcm doğal gaz kullanımı önlenilecek. Maddeler arasında ısı pompalarının yaygınlaştırılması ve tüketicilerin termostat sıcaklığını bir derece düşürülmesi bulunuyor. (04 Mart 2022)

- **ABD stratejik petrol rezervini kullanıma açacak.** Beyaz Saray'dan yapılan açıklamada, IEA'ya üye ülkelerin acil durum rezervleri kapsamındaki 60 milyon varil petrolün kullanıma açılması konusunda anlaşığı belirtildi. Bu anlaşma çerçevesinde, ABD Enerji Bakanlığı'na stratejik petrol rezervinden 30 milyon varili kullanıma açma yetkisi verilecek. (02 Mart 2022)

- **Almanya kömür santrallerinin kullanımını 2030 sonrasına uzatabilecek.** Almanya Ekonomi Bakanı Robert Habeck, ülkenin enerji planlarını tekrar gözden geçirdiğini ve Rusya'ya bağımlılığı azaltmak amacıyla kömür santrallerinin kullanımını 2030 sonrasına uzatabileceğini belirtti. Bakan, kömür kullanımı-

nın 2030 sonrasına dek uzatılmasının risklere yol açabileceğini söylerken uzun vadede enerji güvenliği açısından yenilenebilir enerji haricinde bir seçenek bulunmadığını kaydetti. (01 Mart 2022)

- **İklim değişikliği insani krizleri şiddetlendiriyor.** Hükümetler Arası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) tarafından yayınlanan "İklim Değişikliği 2022: Etkileri, Uyum ve Kırılma" başlıklı raporda, küresel sıcaklık artışını 1,5°C'de sınırlı tutmayı hedefleyen kısa vadeli eylemlerin, insan yaşamında ve ekosistemlerde iklim değişikliği kaynaklı öngörülen kayıp ve zararları, daha yüksek ısınma seviyelerine kıyasla önemli ölçüde azaltacağı, ancak hepsini ortadan kaldıramayacağı vurgulandı. Mevcut emisyon politikalarının ve taahhütlerinin, dünyayı yaklaşık 2,3-2,7°C ısınma rotasına soktuğu belirtiliyor. İnsan faaliyetleri kaynaklı sera gazı emisyonlarının neden olduğu iklim değişikliğinin, gıda üretimine zarar verdiğini, doğayı yok ettiğini ve ekonomik büyümeyi yavaşlattığını belirten rapor, yaklaşık 3,3 milyar insanın iklim değişikliğine karşı savunmasız bir şekilde yaşadığını ifade ediyor. (01 Mart 2022)

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD.

NO:81 FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

T: +90 (212) 334 50 50 F: +90 (212) 334 52 34

2022 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. Her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir. Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler. Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.